

Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár

Gyűjtőköri szabályzat

A gyűjtőköri szabályzat megalkotásának és elfogadásának célja, hogy meghatározza azokat az elveket, amelyek alapján a nyergesújfalui Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár (későbbiekben: AEMKK) gyűjteményszervezése történik. Megadja a fejlesztési kereteket, az állománygyarapítás és az állományapasztás tervét.

Meghatározza a fő- és mellékgyűjtőköroket, és azt is, hogy milyen tartalmi, formai, nyelvi jegyek figyelembevételével kerüljenek beszerzésre a különböző dokumentumtípusok. A szabályzat rendelkezik a dokumentumok megőrzéséről, tárolási idejéről.

A könyvtár által ellátandó feladatok és konkrét használói igények határozzák meg a gyűjteményszervezést. Az állományalakítás a különféle könyvtári szolgáltatások alapja.

Az AEMKK általános gyűjtőkörű, nyilvános közkönyvtár, alapvető feladatait a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló, többször módosított 1997. évi CXL. Törvény (a továbbiakban: Tv.) határozza meg.

Az AEMKK további konkrét feladatait, szolgáltatásait az alábbi, a fenntartó által kibocsátott dokumentumok írják elő:

- a) Alapító okirat. Száma: 1/319-54/2023. Kiadási ideje: 2023. 07. 28.
- b) Szervezeti és Működési Szabályzata

Dokumentumállomány gyarapításakor az AEMKK figyelembe veszi Nyergesújfalu város és környéke lakosságának könyv- és információs igényét, képzettségi, korosztályi, foglalkozási, és anyanyelvi összetételét, érdeklődési körét. A hagyományos információhordozókon kívül a számítógéppel olvasható információhordozók, az Interneten elérhető dokumentumok szolgáltatását is végzi. A könyvtár támogatja, kiszolgálja a helyi közösségek információs, oktatási, kulturális és rekreációs igényeit. Az állomány bővülését, fejlesztésének mértékét Nyergesújfalu Város Önkormányzata által a mindenkori aktuális elfogadott éves költségvetési keret határozza meg.

1. Tematikus gyűjtési szempontok, az állománygyarapítás módja

1.1 Fő gyűjtőkör: minden ismeretágra kiterjedő, általános gyűjtőkör

- a. A nemzeti könyvtermésből az olvasók igényeinek és a könyvtár anyagi lehetőségeinek megfelelően gyűjti a nemzeti könyvtermésben megjelenő szépirodalmat. A könyvtár a magyar klasszikus írók műveit teljességre törekvően szerzeményezi, kiemelve az újabb és összefoglaló műveket. A mai magyar irodalomból reprezentáló jellegű gyűjteményt alakít ki.

A világirodalom legjobbjából gondos válogatással gyűjti az értékes műveket. A krimi és a fantasztikus irodalom köréből válogatással gyűjt az olvasói igényeknek megfelelően. A nemzeti könyvtérben megjelenő szakirodalomból az alapvető, általános műveket gyűjti valamennyi szakterületről, valamint a magyar nyelvű kézikönyveket és általános segédkönyveket

- b. A hírlapok és a folyóiratok közül beszerzi a szakmailag indokolt és az olvasók által keresett újságokat, folyóiratokat, időszaki kiadványokat.
- c. Hangzóanyagok, CD és CD-ROM esetében a felmerülő igényeket anyagi lehetőségeinek megfelelően elégíti ki.

1.2 Mellék gyűjtőkörök:

a. Gyermekirodalom

A gyermekek és a fiatalok számára íródott magyar nyelvű szakkönyvek közül válogatva gyűjti a tudományágak minden területéről mindazokat a kézikönyveket, ismeretterjesztő műveket, amelyek a gyerekek érdeklődését felkelthetik, tanulmányaikat, iskolai előmenetelüket elősegítik. Teljességre törekedve gyűjti a gyermekek és a fiatalok számára íródott magyar és világirodalom klasszikusainak számító szépirodalmi műveket, antológiákat, kötelező olvasmányokat. Válogatva gyűjti a kortárs gyermek és ifjúsági kiadványokból az értékesnek és fontosnak vélt magyar és világirodalmi alkotások közül a képes és mesekönyveket, ifjúsági regényeket, verseket, színműveket, gyűjteményes köteteket.

b. Nyergesújfalu helytörténete

A teljességre törekedve beszerzi Nyergesújfalura (és környékére) vonatkozó irodalmat, az alábbi szempontok szerint:

- a dokumentum tartalma helyi vonatkozású legyen,
- a dokumentum szerzője nyergesújfalui kötődésű,
- a dokumentumot a városban adták ki.

2. Az állománygyarapítás tipológiai szempontjai

Dokumentumtípusok szerint az alábbiakat gyűjti:

- nyomtatott könyveket, folyóiratokat, hírlapokat és egyéb időszaki kiadványokat
- audiovizuális, egyéb elektronikus dokumentumokat

3. Az állománygyarapítás példányszám-meghatározó szempontjai

Több példány beszerzése az alábbi esetekben szükséges:

- legkeresettebb, legnépszerűbb szépirodalmi művek
- tanulást segítő kiadványok
- gyermekeknek szóló, képes, ismeretterjesztő művek

4. Az állományapasztás szempontjai, indokai

Az állományapasztásra, az állományból való törlésre vonatkozó jogi szabályozást a 3/1975. (VIII. 17.) KM-PM rendelet határozza meg. Ennek értelmében a dokumentumokat az alábbi címen lehet törölni a nyilvántartásból:

- selejtezés (ha dokumentum már alkalmatlanná válik a rendeltetésszerű használatra, pl.: rongálódott, elavult, csökkent iránta a kereslet, stb.)
- egyéb ok (elháríthatatlan esemény, bűncselekmény, pénzben megtérített követelés, behajthatatlan követelés, hiány)

Az állományból való kivonásra szánt dokumentumokról törlési jegyzék készül. A törlés tényét a nyilvántartásban jelölni kell, valamint a dokumentum bibliográfiai rekordjait az adatbázisban módosítani kell. Az állományalakítás szerves részét képezi az elavult, feleslegessé vált illetve a fizikailag elhasználdott dokumentumok folyamatos kivonása.

5. Az állomány védelme

Az AMKK célja az intézményben olyan feltételeket biztosítani, amelyek lehetővé teszik, és elősegítik a könyvtárban lévő dokumentumok hosszú távú használhatóságát és állapotuk megőrzését.

6. A könyvtár állományának részei

a. Felnőtt könyvtár:

- szakkönyvek
- szépirodalom

b. Gyermekkönyvtár:

- ismeretterjesztő irodalom
- gyermek- és ifjúsági irodalom
- tini irodalom

c. Periodikák (korlátozottan kölcsönözhetőek):

- napilapok (megőrzés 12 hónapig)
- hetilapok (megőrzés 12 hónapig)
- folyóiratok (megőrzés 12 hónapig, kivéve a Nyergesújfalui Hírmondó című helyi folyóirat, melyet megjelenésétől kezdve gyűjtünk)

d. Helyismereti gyűjtemény:

- a város történelmével, gazdaságával, mindennapjaival foglalkozó könyvek, cikkek
- kisnyomtatványok: megőrzésre érdemes, elsősorban a város és az intézmény történetét megőrző dokumentumok (szórólapok, meghívók, plakátok stb.)
- kéziratok, elsősorban szakdolgozatok, disszertációk

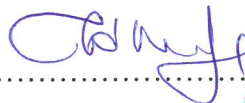
e. Audiovizuális ismerethordozók:

- audio CD

f. Elektronikus ismerethordozók:

- tanulást segítő CD-ROM-ok

Nyergesújfalu, 2025. „ október 8. „

Tóth Ágnes Teréz

intézményvezető

